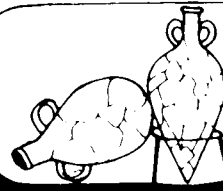

חדשות מן העבר

שלמה דורי, מוזיאון וארכיון הרפת - יפעת

המקנה וגם אירגנה את העזרה הוטרנירית. בעל המקנה שילם, כפי הנראה, עבור הטיפול והתרופות, אך הוצאות הנסיעה והאש"ל שולמו על ידי החברה, לפי פוליסת הביטוח. העובדה השניה היא, שבאותן השנים ובאותו אזור עבד

הוצאות אש"ל בימים ההם

באחת הרשימות מגנון הענף הזכרנו שתי עובדות. האחת, שהחברה "אחיטוב" בכפר תבור (מסחה), קדמה בכעשר שנים לייסוד "החקלאית" (1919). החברה עסקה בביטוח

ISAAC SAMSONOFF
MÉDECIN-VÉTÉRINAIRE
Caiffa (Palestine)

Caiffa, le 2 Septembre 1910

חשבון לזכר האש"ל
מסחה

הקרי מילך ה' 1 ספטמבר 1910
קלימנט/מסקי לזכר האש"ל (קצת הטיפול)
עבור הכסף
10 פנק
4.25
1.75
16.00

לזכר האש"ל
סה' 16.00
לפי מס' ח' של המס' 1910

חשבה יאל' 1 ספטמבר 1910

Isaac Samsonoff

את מלחמת יום הכיפורים. הפסקה האחרונה על מו"מ עם האמיר עבדאללה מעלה את השאלה, כמה עלה לאיכרי כפר תבור המו"מ הזה והנה סיפור המעשה:

"בשבת י"ב בסיון תר"ף (1920) התנפלו כ-200 בדואים-ערבים, מעבר הירדן ומן הגליל, ושדדו את עדר הבקר של המושבה. יום השוד נקבע לשבת בהנחה שהאיכרים בהיותם דתיים לא יצאו להגן על העדרים. לא כך קרה. הידיעה על ההתנפלות הגיעה אל האיכרים בשעת תפילת שחרית בבית הכנסת. אלה הפסיקו את תפילתם ויצאו להצלת עדרם. במרחק של קילומטר וחצי מן המושבה השיגו האיכרים, 20 במספר, את השודדים וניהלו עמם קרב עז. בקרב זה, שהיה מקרה ראשון בארץ להתמודדות יהודים מחוץ לחומות יישובם, נהרג משה קלמנטובסקי ונפצעו נחמן קרניאל וצבי פייקוביץ (אחיו של יגאל אלון ז"ל - ש.ד.). הערבים סבלו פגיעות קשות. העדר הונס לעבר-הירדן והוחזר בחלקו לבעליו רק לאחר משא ומתן עם האמיר עבדאללה בירדן".

ידעו נא הבוקרים, אשר סובלים גם היום מגניבות בקר מהרפתות, שלפני שבעים שנה קדמו להם בסבלם חלוצי התקופה ההיא.

ופעל רופא וטרינרי, ד"ר יצחק סמסונוב, אותו הזכרנו בעבר בקשר לחזור שלו בנוגע לחיסון נגד גמרת (ANTRAX) או "שחור השוק". ד"ר סמסונוב, יליד רוסיה, עלה ארצה כילד, למד במקוה-ישראל ונסע לאלפור בצרפת. שם גמר את חוק לימודיו בוטרינריה. עם שובו ארצה עבד במושבות ושירת בזמן מלחמת העולם הראשונה בצבא התורכי כקצין וטרינרי. מאוחר יותר עבד בשירות הווטרינרי של ממשלת המנדט עד יציאתו לפנסיה ב-1939. הוא נפטר ב-1944. במשך 8 שנים (1922-1930) היה יושב-ראש של הסקציה הווטרינרית ואחרי ייסודה גם של ההסתדרות הווטרינרית בארץ ישראל. הגיע לידינו מסמך מיוחד במינו: חשבון, אשר הגיש ד"ר סמסונוב לוועד המושבה מסחה (כפר תבור) עבור הוצאותיו הקשורות בביקורו במושבה. המסמך נושא את התאריך 2 לספטמבר 1910 ואנו מביאים כאן את צילומו מהמקור.

שוד העדר

עשר שנים מאוחר יותר, ב-1920 קרה מקרה בכפר תבור, המתואר בתעודה אשר הגיעה לידינו הודות לח' דוד גולדמן מכפר תבור. העיתוי של ההתקפה והנימוקים לכך מזכירים

גניבת דעת הפרות

רענן וולקני

כל פרה הכירה את הפוחלץ שיועד לה ולא ניתן היה לרמותה. בפועל היו לכל פוחלץ מספר אמהות. לכל פוחלץ הותקן אנקול בדומה למצוי באטליזים שבעזרתו נתלה הפוחלץ ליד ראש הפרה.

במהלך השנים עברו לסילוק הוולדות מיד עם היוולדם. מאוחר יותר, כנראה תודות לאבדן הלהט האמהי של הפרות, אין ממהרים בסילוקם ויש אפילו הממליצים על השארתם עם האם ליממה כדי שינקו קולוסטרום וינוקו מהקרומים וייובשו על ידי אמם. זה כבר סיפור אחר.

מנחם צנטנר ז"ל מספר ברשימתו על פוחלץ, שהוכן מעגל מת כדי לאפשר חליבת אמו ("משק הבקר והחלב" 225).

במלחמת העולם הראשונה (!!!) שהינו כמגורשים מת-לאביב בחוות הנסיונות של המשרד הארץ-ישראלי בבן-שמן. בתחנה זו היה עדר פרות גדול ורב-גזעים לחלב, לבשר ולעבודה. כדי לחסוך בחלב, שהיה מועט גם ללא יניקתו על ידי העגלים, נהגו לשחוט את הזכרים בצעירותם, ולפחלץ אותם ולהגישם כגיבוי להורדת החלב בזמן החליבה.

"חליבה מאחור"

הסיפור, שבאפיקים ביטלו את החליבה מאחור וחזרו לחליבה רגילה, לא במעט באשמתנו, אפרים שמאראגד ז"ל והחתום מטה. במבט לאחור של כ-43 שנה, אני חושב, שטעינו בשיקול דעת וכי היה מקום לפתח גישה זו ולהתאימה לחליבה ניידת ומאחור יותר לשדרת-דג כפי שהחליבה מתבצעת במשואות-יצחק.

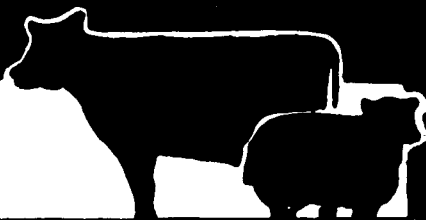
נ.ב. בארה"ב נהגו לפני כ-60 שנה להתקין שורת מסמרים, ובזמן מאחור יותר חוט מחושמל בדומה לזה המשמש בגדר חשמלית, מעל עכו הפרה כך, שכאשר היא מתכוננת להפרשה מתקמר גבה ונוגע במסמר או בחוט. כתוצאה היא מתישרת ודוחה את ההפרשה למועד צאתה מהרפת או מביתן החליבה. רענן וולקני

בהקשר למתקן החליבה במשואות-יצחק בו מוצמדים הגביעים בין רגלי הפרה האחוריות, נזכרתי כי הראשון שהגה רעיון זה היה הח' קזיוק מאפיקים. ימים ספורים לפני פרוץ מלחמת השחרור זומנו כמי שעסקו בהכנסת החליבה המכנית למשקים לצפות "בגילוי" של אפיקים – חולבים פרות מאחור. כרגיל במקרים כאלה מחפשים את המגרעות וכמובן, ברוב שמחה הצבענו על הפרש, שתן וצואה, "שירדו" ברוב המקרים על צינורות האויר והחלב. ידיו של החולב היו מזוהמות וכך גם מכונת החליבה. חרף זאת, ציינו לשבח כמה מהפיתוחים שהיו קשורים בשיכלול והתאמת המכונה לחליבה מאחור. אותה עת היו באפיקים פרות מעורבות וטהורות מגזעי דמשק ולבנון. פרות אלה, גם במשקים אחרים לא ששו להיחלב במכונה. עצבנותן זכורה לרבים מהוותיקים. סופו של

אל תחפשו מציאות!

TAKTIC®
טקטיק
היעיל ביותר!

להדברת טפילים חיצוניים
בבעלי-חיים

סוכנים ויבואנים בלעדיים:
יצחק פדרמן בע"מ
ת.ד. 33450, ת"א, טל. 03-264124

מפיצים בלעדיים:
אלון כימיקלים בע"מ
ת.ד. 190, רחובות, טל. 08-453205

שיווק והפצה בצפון: **ספארי בע"מ** – בית שער, טל. 04-833064
ראש פינה, טל. 06-936119